

Penge- og kapitalmarked

1

Penge- og kapitalmarkedet

Formidling af kapital fra långiver til låntager

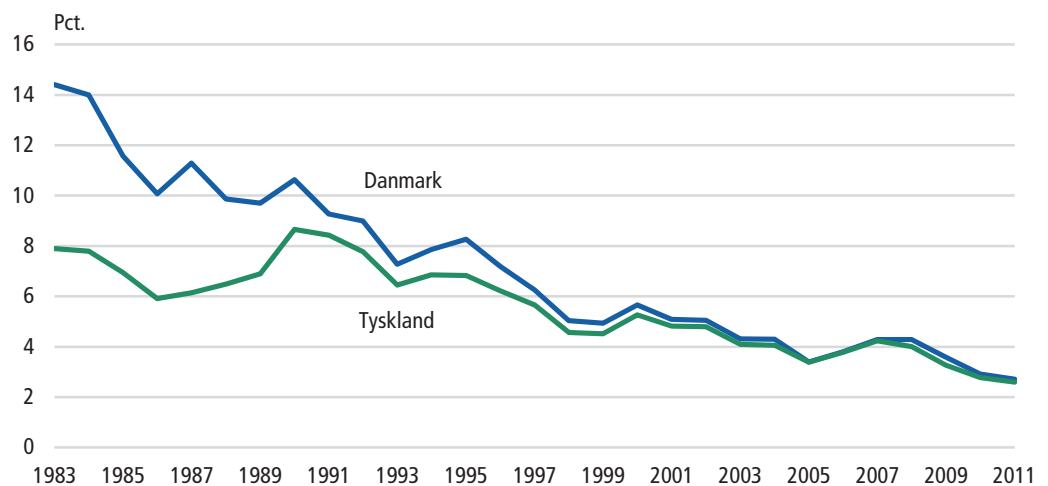
Et kapitalmarked er et marked, hvor der handles med finansielle produkter såsom lån, aktier, obligationer og kredit. Markedet gør det muligt at formidle kapital fra personer med opsparingsoverskud til personer med opsparingsunderskud. På den måde kan den enkelte tidsmæssigt adskille investeringer og forbrug i forhold til indtjeningen. Pengemarkedets formål er at sikre en velfungerende betalingsmekanisme, så en handel uden større omkostninger og besvær kan blive afsluttet med en betaling. Pengemarkedet vedrører derfor den likviditet, der bruges til betalingsformidling ved økonomiske transaktioner. Der er ingen skarp grænse mellem penge- og kapitalmarkedet.

Øget internationalisering

Siden begyndelsen af 1980'erne er der sket en markant udvikling på de danske finansielle markeder i retning af deregulering, internationalisering og øget konkurrence. Danske borgere kan uden større vanskeligheder eller omkostninger investere i eller optage lån fra udlandet.

Den frie kapitalbevægelighed har sammen med en troværdig fastkurspolitik bl.a. betydet en udligning af priserne (renterne) på de finansielle produkter imellem landene. I 1980 var forskellen mellem den danske og tyske lange obligationsrente 10,6 procentpoint. Denne forskel er faldet frem til starten af 1990'erne, hvorefter de to renter har udviklet sig parallelt. I 2011 var renten (den lange rente) på danske statsobligationer 2,7 pct., mens den for tyske var 2,6 pct.

Figur 1 Renten på ti-årige statsobligationer

www.statistikbanken.dk/dnrenta

Den lange rente var oppe på 21 pct. i 1982

Renten på en finansiel fordring udtrykker långivers kompensation for den udskudte forbrugsmulighed. Man sondrer mellem korte og lange renter, dvs. renter på hhv. kortfristede og langfristede fordringer. Som indikator for den korte rente bruges normalt pengeinstitutternes 3-måneders rente, hvor renten på 10-årige statsobligationer bruges som indikator for den lange rente.

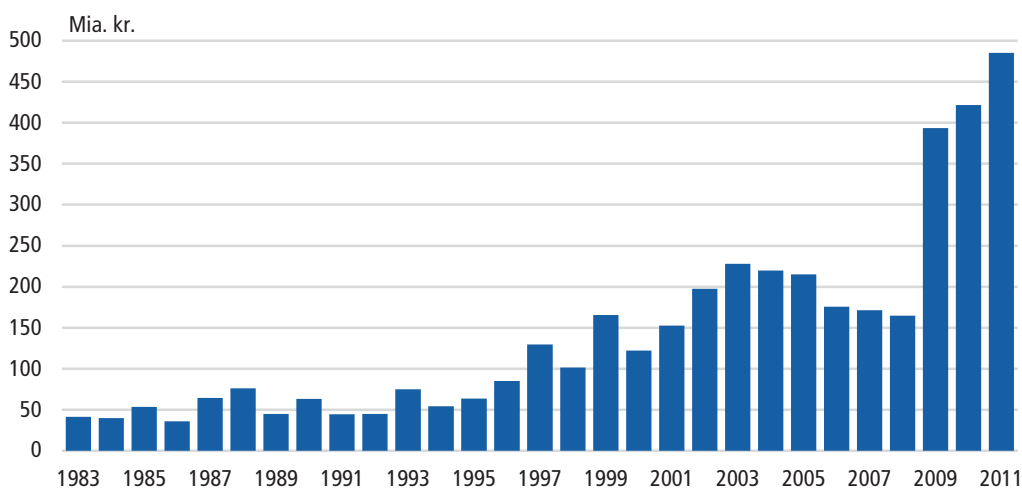
Den korte rente kan styres centralt. Nationalbanken kan regulere mængde og pris på likviditeten i forhold til pengeinstitutterne. Den rente, pengeinstitutterne får og betaler til Nationalbanken, påvirker de rentesatser, der fastsættes i forhold til kunderne. Den lange rente dækker over andre markedsbestemte faktorer, først og fremmest inflationsforventninger og risikoforventninger. Disse faktorer får mere indflydelse på renteutmålingen, desto længere løbetid fordringen har. Den lange rente vil normalt være højere end den korte rente. I 1981 var den lange rente helt oppe på 21 procent p.a. En del af forklaringen var de høje inflationsforventninger.

Nationalbanken handler på valutamarkedet for at stabilisere kronkursen

Kronekursen afhænger af udbud og efterspørgsel efter valuta. Efterspørgslen efter fremmedvaluta øges ved importbetalinger og kapitaleksport (f.eks. ved indlændinges køb af udenlandske værdipapirer eller ved indlændinges investeringer i udlandet). Omvendt vil eksportbetalinger og kapitalimport øge efterspørgslen efter kronen. I tilfælde af en mere efterspørgsel efter fremmedvaluta presses prisen på denne op, og kronkursen falder.

Nationalbanken handler på valutamarkedet med henblik på at stabilisere kronens kurs gennem køb og salg af valuta mod kroner. Det primære formål med valutareserven er således at give Nationalbanken mulighed for at anvende intervention som et instrument til at holde en stabil valutakurs mellem kronen og euroen. Køb af kroner vil således trække i retning af en styrkelse af kronen, mens salg af kroner, dvs. køb af valuta, trækker i retning af en svækkelse af kronen. Størrelsen af den danske valutareserve er siden begyndelsen af 1990'erne og frem til 2003 steget meget. Det er udtryk for, at Nationalbanken i den forløbne periode har været nødt til netto at opkøbe valuta for at holde kronkursen nede. I perioden 2003 – 2007 faldt valutareserven en smule.

Figur 2 Valutareserven

www.statistikbanken.dk/dnivi

I de senere år er der sket en markant stigning i valutareserven, fordi renteforskellen mellem renterne i Danmark og især renterne i Euroområdet har gjort, at de udenlandske investorer har investeret mere i danske værdipapirer. Dette er sket, da renterne de senere år generelt er faldet, og derfor har en lille renteforskel givet enorm efterspørgsel. For at holde kronkursen nede har Nationalbanken derfor været nødt til at opkøbe udenlandsk valuta.

Danmark i valutakurssamarbejdet ERM II

Fra 1. januar 1999 har Danmark deltaget i et valutakurssamarbejde med Den Europæiske Centralbank, som er en frivillig ordning for EU-lande, der ikke deltager i Den Økonomiske Monetære Union. I aftalen der betegnes ERM II (Exchange Rate Mechanism II) deltager desuden Litauen og Letland. Samarbejdet skal sikre, at valutakurserne holder sig inden for det tilladte valutabånd på +/- 15 pct. i forhold til centalkursen. Danmark har aftalt et snævrere bånd på +/- 2,25 pct. i forhold til centalkursen. I tilfælde af ekstraordinært pres på kronen kan Danmark ud over at sælge ud af sin egen valutareserve også trække på en interventionskredit/eurokonto i Den Europæiske Centralbank. Valutakurssamarbejdet er således med til at sikre kronkursen i forhold til de europæiske valutaer og euroen, men ikke over for andre vigtige valutaer som f.eks. amerikanske dollar og yen.

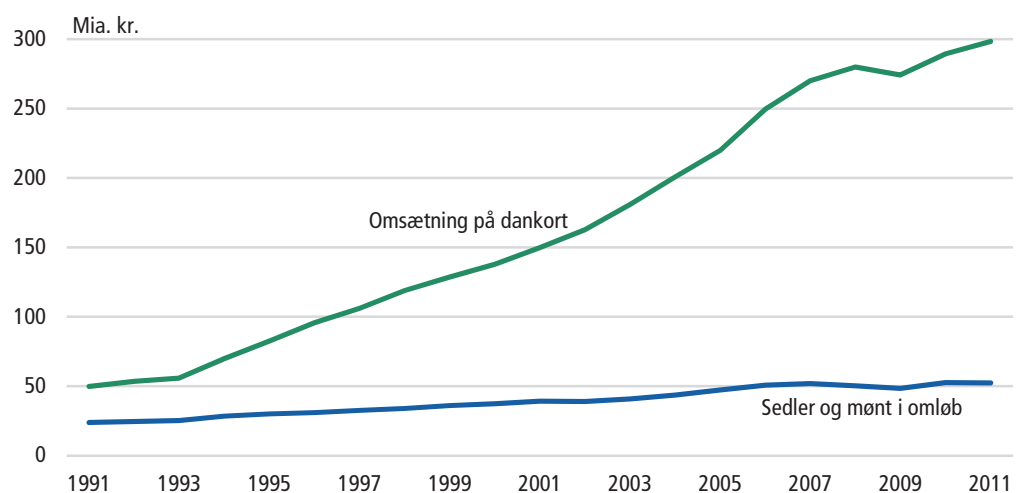
2

Finansielle fordringer

Penges funktion som betalingsmiddel

Pengenes funktion som betalingsmiddel er i dag udelukkende baseret på tillid. Hvis en sælger skal modtage penge som betaling for sit produkt, må han kunne stole på, at andre ligeledes vil modtage pengene som betaling. I tilfælde af høj inflation vil pengenes værdi som betalingsmiddel falde.

Figur 3 Dankortomsætning og beholdningen af sedler og mønt

Tabel 403 og 408

Frem til 1931 var det muligt at indløse værdien af sine sedler og mønter til guld i Nationalbanken. Selvom guldingløseligheden derefter blev afskaffet, eksisterede guldfodssystemet formelt stadig helt frem til 1971. Det betød, at Nationalbanken var forpligtet til at opretholde en beholdning af guld svarende til værdien af sedler

og mønter i omløb. I dag er penge stadig fordringer på Nationalbanken, men nu blot uden dækning af Nationalbankens guldbeholdning.

Vanskeligt at vurdere pengemængden

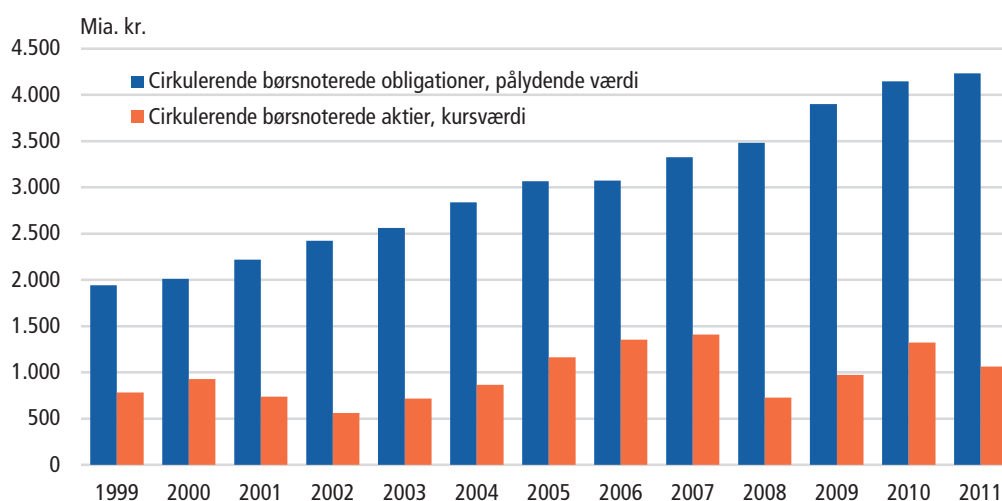
Det bliver stadig sværere at vurdere mængden af den likviditet, der er til rådighed i samfundet. Brugen af dankort har betydet, at kontoformer, der er knyttet til et dankort, hermed er blevet lige så likvide som sedler og mønter. Samtidigt kan der til dankortet knyttes visse kreditfaciliteter, ligesom udenlandske pengeinstitutter kan stille kredit til rådighed for de danske borgere. Danmarks position som en lille åben økonomi med frie kapitalbevægelser gør, at pengemængden ikke længere har samme betydning som pengepolitisk måltal som tidligere.

Den danske realkreditobligation er internationalt enestående

Obligationer er let omsættelige standardiserede gældsbeviser med lav risiko og fast afdragsprofil. Det danske obligationsmarked var før introduktionen af euroen blandt de største i Europa¹. Det er domineret af statsobligationer og realkreditobligationer. Realkreditobligationer er obligationer med sikkerhed i fast ejendom med lang løbetid (op til 30 år).

De danske realkreditobligationer og deres rolle i boligfinansieringen er enestående for det danske marked. Den relativt høje grad af sikkerhed skyldes ud over sikkerhedsstillelsen i fast ejendom de tilknyttede betingelser til realkreditinstitutternes låneudmåling vedrørende lånegrænser, løbetid og opbygning af reservefonde. Ultimo 2011 var ca. 14 pct. af den samlede obligationsmasse ejet af udenlandske investorer. Der har i de senere år været en stigende udenlandsk interesse for investering i realkreditobligationer. Således lå 11 pct. af disse på udenlandske hænder ultimo 2011, hvor det kun var omkring 5 pct. i 1996.

Figur 4 Den cirkulerende aktie- og obligationsmasse på Københavns Fondsbørs

www.statistikbanken.dk/dnvpdkb

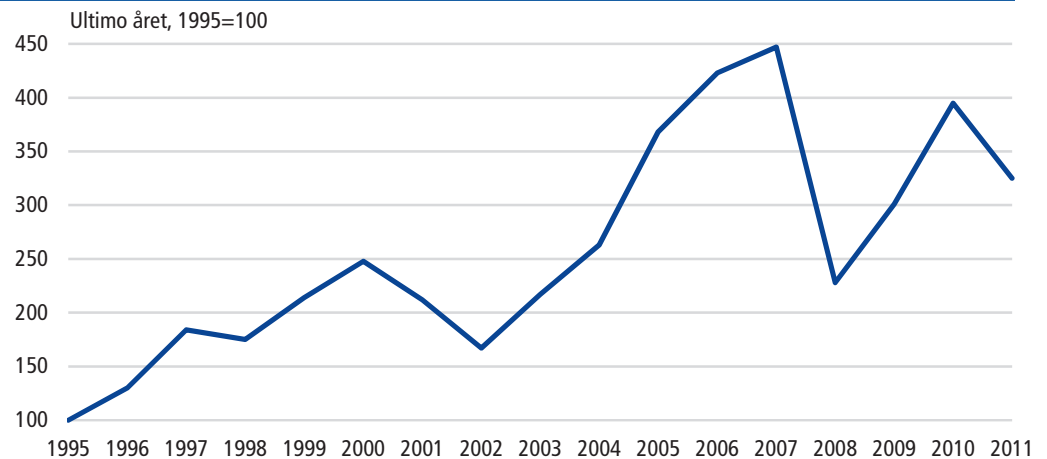
Aktien et risikofyldt placeringsobjekt

En aktie er et ejerandelsbevis i en virksomhed. Værdien af aktien afhænger først og fremmest af virksomhedens fremtidige indtjening. Da der er knyttet stor usikkerhed til den fremtidige indtjening, kan aktieinvesteringer give anledning til såvel

¹ Efter indførelsen af euroen 1. januar 1999 er eurolandenes markeder ikke længere regionalt opdelte, men udgør et samlet marked.

store tab som store gevinster. Aktiekursen afspejler – ud over specifikke forventninger til den pågældende virksomhed – også mere generelle forventninger til branchen og til økonomien som helhed. Små ændringer i markedsinformationerne kan skabe betydelige fluktuationer på markedet. Det danske aktiemarked er ikke så stort som obligationsmarkedet. Det afspejler den danske erhvervsstruktur, som er karakteriseret af mange små og mellemstore virksomheder, hvor der ikke på samme måde som i udlandet er tradition for at gå på aktiemarkedet for at få finansieret sit kapitalbehov. I 2011 var 174 selskaber noteret på Fondsbørsen.

Figur 5 OMXC, totalindeks for samtlige aktier opgjort til markedsværdi

www.statistikbanken.dk/mpk13

Som indikator for udviklingen på aktiemarkedet bruges forskellige indeks. De mest almindelige er det ovenfor viste totalindeks, OMXC, der angiver markedsværdien af samtlige noterede aktier, og OMXC20, der er et vægtet markedsværdiindeks for de 20 største og mest handlede aktier. Der har været en tendens til stigende kurser, som har afspejlet udviklingen på de internationale markeder. I 1998, 2001, 2002, 2007 og især i 2008 skete udbredte kursfald. I 2009 er udviklingen vendt igen. Det store kursfald i 2008 skete som følge af den finansielle krise, der begyndte i efteråret 2008. I 2009 og 2010 indhentede aktiemarkedene noget af det tabte, men i 2011 vendte udviklingen igen som følge af den europæiske gældskrise.

3

Virksomheder i den finansielle sektor

Bank-, realkredit- og forsikringsvirksomhed stadig klart adskilte brancher

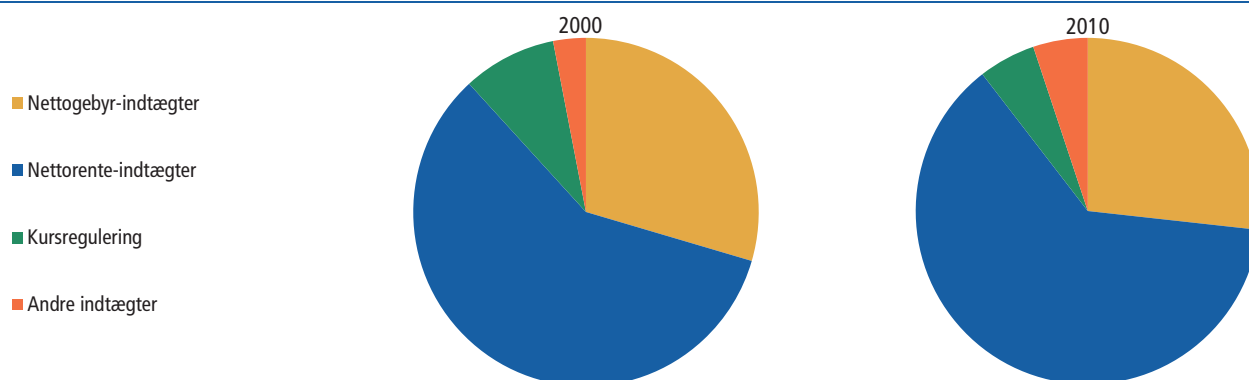
Siden begyndelsen af 1980'erne er der sket en overlapning af forretningsområderne i den finansielle sektor. Man kan eksempelvis i dag få tilbudt pensionsopsparingsordninger af sin bank, der ligger tæt op ad de ordninger, som livsforsikrings-selskaberne kan tilbyde. Det er dog stadig ikke tilladt at drive bank-, realkredit- eller forsikringsvirksomhed i samme selskab. Ny lovgivning gjorde det muligt at etablere holdingselskaber og tværgående ejerskab blandt de finansielle selskaber indbyrdes. Et realkreditinstitut derfor godt kan eje en bank og omvendt. Som resultat er der foretaget en række fusioner og koncerndannelser på kapitalmarkedet.

Få store pengeinstitutter og mange små

Pengeinstitutsektoren varetager funktioner i forbindelse med betalings- og kreditformidling, omsætning af værdipapirer samt dertil hørende serviceydelser. På trods af de senere års fusioner blandt de større pengeinstitutter eksisterer der stadig et stort antal mindre pengeinstitutter. Der er registreret 125 virksomheder ultimo 2010, hvoraf de to største dækker 69 pct. af balancesummen i branchen. Der er ofte fokus på udlånsaktiviteten i pengeinstitutsektoren, da den er meget konjunkturfølsom og kan tolkes som indikator for væksten bl.a. i forbrug og investeringer. Rentemarginalen, dvs. forskellen mellem udlåns- og indlånsrente, tiltrækker også opmærksomhed. En stadig større del af bankernes indtjening ligger imidlertid på gebyrindtægter.

Figur 6

Pengeinstitutternes indtjening fordelt efter art

www.statistikbanken.dk/mpk39

Realkreditinstitutternes låneaktivitet afhængig af renteændringer

Realkreditinstitutter er eneberettigede til at drive realkreditinstitutvirksomhed her i landet. Med realkreditvirksomhed menes lån mod registreret pant i fast ejendom på grundlag af udstedelse af realkreditobligationer. Der er i dag otte aktører på markedet. Låneaktivitet påvirkes især af renteutviklingen. Fluktuationer op eller ned resulterer i konverteringsbølger, hvor låntager søger at omlægge sine lån til bedre betalingsvilkår.

Større del af den private opsparing i forsikringselskaber og pensionskasser

Der skelnes mellem skadesforsikring samt livs- og pensionsforsikring. De forskellige forsikringsformer må ikke drives i samme virksomhed, men kan godt bindes sammen via tværgående ejerskab. Det er særligt livs- og pensionsforsikringsområdet, der er vokset de senere år. Udviklingen af arbejdsmarkedspensioner og forskellige former for skattebegunstigelser i forbindelse med pensionsindbetalinger har betydet, at en stadig større del af den private opsparing forvaltes af pensionskasserne og livsforsikringselskaberne, som herved er blevet vigtige aktører på de finansielle markeder.

Kraftig ekspansion i investeringsforeninger

En investeringsforening er en forening, der placerer midler, som den har modtaget som indskud fra sine medlemmer. Medlemmerne er ofte småsparere, men kan også være livsforsikringselskaber, pensionskasser og fonde. Fordelen ved at optræde i fællesskab er sparede administrationsomkostninger og bedre mulighed for risikospredning. Investeringsforeninger er i de senere år ekspanderet kraftigt. Den samlede balancesum udgjorde 644 mia. kr. ved udgangen af 2010 mod 290 mia. kr. ultimo 2002.

Tabel 402 Den finansielle sektor, hovedtal

	2009			2010		
	Balance	Virksomheder	Ansatte	Balance	Virksomheder	Ansatte
	mia. kr.	antal		mia. kr.	antal	
I alt	10 046	400	68 387	10 486	377	66 342
Pengeinstitutter	4 323	132	46 124	4 288	123	44 186
Realkreditinstitutter	3 102	8	4 108	3 239	8	4 371
Danmarks Skibskreditfond	85	1	59	84	1	58
Fondsmæglerselskaber	3	46	524	2	44	580
Investeringsforvaltningsselskaber (store) ¹	0,3	3	104	0,3	3	98
Investeringsforvaltningsselskaber (små) ¹	0,6	11	269	0,7	12	276
Skadesforsikringselskaber	160	100	12 288	169	97	12 019
Livsforsikringselskaber	1 212	33	3 872	1 351	31	3 766
Tværgående pensionskasser	436	26	295	478	24	266
Firmapensionskasser	45	36	38	51	30	37
ATP, LD, AES og SP	679	4	706	823	4	685

¹ Investeringsforvaltningsselskaber; store – tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed.
Små – ikke tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed.

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk55

Tabel 403 Valutarenserven

Ultimo året	2009	2010	2011
	mia. kr.		
Nationalbankens guldbeholdning	12,3	16,9	19,4
Nationalbankens fordringer på udlandet	370,9	397,1	455,4
Fordringer på Den Internationale Valutafond	15,7	17,8	20,5
Andre aktiver	151,3	54,3	74,5
Valutarenserven i alt	550,2	486,1	569,8

Kilde: Danmarks Nationalbank

Nye tal forventes offentliggjort marts 2013

Tabel 404 Pengemængden

	2009	2010	2011
	mia. kr.		
Pengemængden	1 015,7	962,3	928,2
Seddel- og møntomløb	48,5	52,6	52,5
Indlån i banker og sparekasser	967,2	909,7	875,6
÷ Anfordring	744,6	747,8	722,7
÷ Aftaleindskud ¹	222,6	161,9	152,9

¹ Dækker fx indlån på opsigelse og indlån på tidsindskud.

Kilde: Danmarks Nationalbank

Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

Tabel 405 Danmarks Nationalbanks resultatopgørelse og balance

	2009	2010	2011
	mio. kr.		
Resultatopgørelse			
Nettorenteindtægter	2 760	3 546	4 265
Kursreguleringer	1 751	4 567	835
Udbytte af aktier	126	129	74
Andre indtægter	24	12	165
Omkostninger inkl. afskrivninger	-706	-600	-606
Årets resultat	3 955	7 654	4 733
Balance			
Aktiver i alt	550 151	486 144	569 804
Guldbeholdning	12 260	16 938	19 356
Fordring på Den Internationale Valutafond (SDR)	15 683	17 833	20 545
Fordringer på udlandet	370 861	397 085	455 374
Udlån	107 969	13 374	28 101
Obligationer og aktier	33 093	32 609	34 512
Andre aktiver	10 285	8 305	11 916
Passiver i alt	550 151	486 144	569 804
Seddelomløb	55 015	56 697	56 687
Møntomløb	5 746	5 844	5 720
Tildelte særlige trækingsrettigheder (SDR)	12 419	13 253	13 511
Forpligtelser over for udlandet	4 257	3 134	3 378
Indlån	188 294	147 067	158 712
Andre passiver	11 509	14 737	37 584
Statens løbende konto	212 435	179 443	225 849
Egenkapital	60 476	65 969	68 363

Kilde: Danmarks Nationalbank

Nye tal forventes offentliggjort marts 2013

www.statistikbanken.dk/mpk38

Tabel 406		Pengeinstitutternes resultatopgørelse og balance	
Ultimo året	2009	2010	
Antal pengeinstitutter	132	123	
Antal ansatte, ultimo året	46 124	44 186	
	— mio. kr. —		
Resultatopgørelse			
+Renteindtægter	145 254	103 104	
÷Renteudgifter	75 851	44 140	
Renteindtægter, netto	69 403	58 618	
+Udbytte af aktier mv. og andre kapitalandele	683	802	
+Gebyrer og provisions-indtægter	23 159	24 974	
÷Afgivne gebyrer og provisions-indtægter	5 357	6 199	
Rente- og gebyrindtægter, netto	87 888	78 071	
+Kurstigning på værdipapirer og valuta	10 606	5 004	
+Andre ordinære indtægter	3 726	4 799	
Resultat af finansielle poster	102 220	87 852	
÷Udgifter til personale og administration	47 330	46 510	
÷Afskrivninger på materielle og immaterielle aktiver	6 058	3 468	
÷Andre driftsudgifter	7 878	6 510	
÷Afskrivninger og hensættelser på debitorer (netto)	58 306	35 951	
+Kurstigning på kapital-interesser	1 639	8 333	
Resultat af ordinær drift	-15 713	4 042	
+Ekstraordinære indtægter (netto)	0	0	
Resultat før skat	-15 713	4 042	
÷Skat	-120	2 482	
Årets resultat	-15 593	1 622	
Balance			
Aktiver i alt	4 315 342	4 287 392	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	615 969	604 097	
Udlån	1 978 356	1 953 603	
Obligationer mv.	1 007 143	943 051	
Aktier mv.	24 111	27 762	
Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	128 461	147 113	
Immaterielle aktiver	22 506	24 872	
Materielle aktiver	18 294	17 528	
Andre aktiver	520 503	569 366	
Passiver i alt	4 315 342	4 287 392	
Gæld til kreditinstitutter mv.	852 664	766 992	
Indlån	1 651 122	1 627 502	
Udstedte obligationer mv.	676 849	634 380	
Andre passiver, periode-afgrænsningsposter	756 095	869 441	
Hensættelser til omkostninger	15 716	19 030	
Efterstillede kapitalindskud	121 490	119 798	
Egenkapital	241 406	250 249	

Anm.: Ekskl. grønlandske banker.

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk39

Tabel 407 Pengeinstitutters indenlandske indlån og udlån. 2011

	Indlån	Udlån ¹
	— mio. kr. —	
I alt	1 472 838	1 544 527
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	16 087	56 630
Råstofindvinding	3 007	1 614
Fremstillingsvirksomhed	31 951	65 251
El-, gas- og fjernvarmeforsyning	7 410	21 010
Vandforsyning; kloakvæsen og affaldshåndtering	4 247	2 158
Bygge- og anlægsvirksomhed	14 088	22 207
Engroshandel og detailhandel	34 967	68 064
Transport og godshåndtering	14 811	36 592
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	4 368	8 563
Information og kommunikation	13 647	7 410
Pengeinstitut- og finansvirksomhed, forsikring	391 600	471 653
Fast ejendom	38 609	111 332
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	36 265	22 810
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	8 959	17 870
Offentlig forvaltning og forsvar; socialsikring	15 375	26 799
Undervisning	6 594	2 287
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	11 396	7 058
Kultur, forlystelser og sport	4 156	3 670
Andre serviceydelser	16 161	5 745
Private husholdninger med ansat medhjælp; husholdningers produktion	155	105
Ekstraterritoriale organisationer og organer	39	5
Lønmodtagere, pensionister, mv.	786 004	570 227
Uoplyst	12 942	15 467

¹ Skyld ultimo året.Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

Tabel 408 Pengeinstitutternes særlige indlånsformer

Ultimo året	2009	2010	Ændring i pct. i forhold til året før
	————— mio. kr. —————		pct.
I alt særlige indlånsformer	201 988	216 039	7,0
Indekskonti	10 029	9 256	-7,7
Kapitalpensionskonti	85 719	93 498	9,1
Børneopsparingskonti	12 550	13 098	4,4
Selvponseringskonti	3 293	2 435	-26,1
Investeringsfondskonti	11	2	-81,8
Etableringskonti	817	812	-0,6
Boligopsparingskontrakter	430	408	-5,1
Ratepensionskonti	82 277	89 465	8,7
Uddannelsesopsparing	189	140	-25,9
Gevinstopsparingskonti	6 632	6 891	3,9
Konjunkturudligningskonti	41	34	-17,1

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk43

Tabel 409 Omsætning på dankort

	1995	2000	2005	2010	2011
	————— tusinde stk. —————				
Antal dankort	2 703	3 018	3 511	4 374	4 496
Transaktioner	218 119	390 851	580 283	872 377	922 472
	————— mio. kr. —————				
Omsætning	71 665	132 970	214 743	289 442	298 274

Kilde: NETS

Nye tal forventes offentliggjort januar 2013

www.statistikbanken.dk/mpk41

Tabel 410	Realkreditinstitutterne	
	2009	2010
Antal institutter	8	8
	----- mio. kr. -----	
Resultatopgørelse		
+Renteindtægter	129 514	109 519
– Renteudgifter	110 931	91 930
Renteindtægter, netto	18 583	17 589
+Gebyrer og provisioner mv.	-1 209	-1 456
Rente- og gebyrindtægter, netto	17 374	16 133
– Udgifter til personale, administration mv.	5 256	5 067
– Afskrivninger og hensættelser	5 231	3 122
+Kurstigning	4	1 418
+Andre ordinære indtægter	132	179
Ordinært driftsresultat	7 023	9 541
+Ekstraordinære indtægter (netto)	...	...
– Skat	2 153	1 714
Årets resultat	4 870	7 827
Balance		
Aktiver i alt	3 101 744	3 239 355
Tilgodehavende hos kreditinstitutter mv.	544 308	585 580
Udlån	2 325 194	2 407 462
Obligationer og aktier, mv.	171 659	183 621
Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	28 496	29 529
Immaterielle aktiver	4 917	4 521
Materielle aktiver	775	646
Andre aktiver	26 395	27 996
Passiver i alt	3 101 744	3 239 355
Gæld til kreditinstitutter	612 182	633 018
Udstedte obligationer mv.	2 245 750	2 357 553
Andre passiver, periodeafgrænsningsposter	76 777	77 373
Hensættelser til omkostninger	1 574	1 398
Efterstillede kapitalindskud	26 646	23 294
Egenkapital	138 815	146 719

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk47 og mpk48

Tabel 411	Realkreditinstitutternes nettoudlån	2009			2010			2011		
		mio. kr.								
	Udlån inkl. indeksslån i alt	121 426	67 224	50 398						
	Ejerboliger og fritidshuse	62 133	40 898	24 638						
	Udlejningsejendomme	8 035	5 781	9 574						
	Erhvervsjendomme	49 466	17 123	14 258						
	Andre ejendomme	1 792	3 422	1 927						

Anm.: Realkreditinstitutternes udlån er opgjort til kontantværdier. Nettoudlån er lig bruttonyudlån fratrukket førtidige indfrielse og ordinære afdrag.

Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

Tabel 412	Større finansieringsselskaber, factoring og anden udlån	Tilgang i alt		Status	
		2009	2010	Ult. 2009	Ult. 2010
		mio. kr.			
	Factoring	38 092	25 227	3 963	4 434
	Anden udlån	9 919	11 223	34 524	34 649

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber
Nye tal forventes offentliggjort september 2012
www.statistikbanken.dk/mpk57

Tabel 413	Større finansieringsselskaber, leasing	2009		2010	
		mio. kr.			
	Aktiviteter i årets løb				
	I alt	15 923	13 750		
	Industriudstyr	2 072	1 770		
	Edb- og kontorudstyr	2 186	1 897		
	Lastvogne og varevogne	5 302	4 265		
	Personvogne	1 777	2 506		
	Skibe, fly, jernbanemateriel	135	11		
	Bygninger	259	293		
	Andet	4 192	3 008		
	Status ultimo	50 738	47 027		

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber
Nye tal forventes offentliggjort september 2012
www.statistikbanken.dk/mpk31

Tabel 414		Forbrugerkredit		
	Ultimo året	2009	2010	2011
		mio. kr.		
I alt		19 453	18 294	18 632
Saldo på købekort og kontokort		6 884	6 475	6 622
Heraf benzinselskaber		1 265	1 035	1 202
Blankolån		9 813	8 995	8 859
Kredit mod sikkerhed		2 756	2 824	3 151

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber og kontoringe

Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

www.statistikbanken.dk/mpk30

Tabel 415		Sektorfordeling af den cirkulerende obligationsmasse. 2011			
	Pålydende værdi ultimo året	Stats- obligationer mv. ¹	Realkredit- obligationer mv. ¹	Andre obligationer ²	I alt
		mio. kr.			
I alt		607 412	3 140 710	261 972	4 010 094
Ikke-finansielle selskaber		5 148	128 264	8 014	141 426
Finansielle selskaber		81 260	1 935 160	104 503	2 120 923
Monetære, finansielle institutioner		26 133	1 501 236	49 163	1 576 532
Andre finansielle formidlere		55 126	433 923	55 340	544 389
Forsikringsselskaber og pensionskasser		254 110	513 696	37 441	805 247
Offentlig forvaltning og service		69 171	86 853	54 279	210 303
Statslig forvaltning og service		68 121	53 943	47 169	169 233
Kommunal forvaltning og service		1 011	31 930	6 890	39 831
Sociale kasser og fonde		40	980	220	1 240
Husholdninger		2 797	79 325	31 094	113 216
Non-profit institutioner, rettet mod husholdninger		2 244	26 355	909	29 508
Uoplyst		1 994	18 184	2 036	22 214
Udlandet		190 687	352 874	23 696	567 257

¹ Realkreditobligationer samt obligationer udstedt af andre obligationsudstedende institutter.

² Kommuneobligationer, skibskreditfondsoptioner, erhvervsobligationer, udenlandske obligationer og CMO-obligationer.

Kilde: Nationalbanken

Nye tal forventes offentliggjort januar 2013

www.statistikbanken.dk/dnvpdks

Tabel 416 Børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser. 2011

Kursværdi, ultimo året	Ikke-finansielle selskaber			Finansielle selskaber	Udenlandske selskaber	I alt
	Industri	Transport, post og tele	Øvrige selskaber			
Ejere ¹						
	mia. kr.					
I alt	443,9	138,9	377,8	991,7	44,4	1 996,7
Ikke-finansielle selskaber	80,9	9,3	149,9	76,0	1,9	318,1
Finansielle selskaber	24,8	30,1	43,8	136,6	13,4	248,8
Forsikringselskaber og pensionskasser	7,0	6,6	12,9	345,7	1,8	373,9
Offentlig forvaltning og service	0,1	0,3	5,7	18,1	0,3	24,6
Husholdninger ²	60,1	20,5	72,7	333,0	12,4	498,8
Heraf: Non-profit institutioner, rettet mod husholdninger	5,3	1,5	27,2	15,8	0,7	50,4
Udlandet	1,8	1,0	3,2	15,9	0,4	22,3
Uoplyst	269,2	71,1	89,6	66,3	14,1	510,3

¹ Ved ejere forstås kontohavere i Værdipapircentralen. ² Husholdninger består af personligt ejede firmaer, lønmodtagere, pensionister, mv.

Kilde: Nationalbanken

Nye tal forventes offentliggjort marts 2013

www.statistikbanken.dk/dnvpdks

Tabel 417 Aktieindeks ved årets udgang

OMXC-indeks	2009	2010	2011
Ultimo	ultimo 1995=100		
Aktier i alt	301	395	325
Energi	61	51	10
Materialer	328	453	502
Industri	330	385	273
Forbrugsgoder	120	143	40
Konsumtvarer	148	216	171
Sundhedspleje	611	1 032	1 067
Finans	292	319	218
It	284	318	289
Telekommunikation	158	157	149
Forsyning	497	307	340

Kilde: Københavns Fondsbørs

Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

www.statistikbanken.dk/mpk13

Tabel 418 Effektiv rente af obligationer

		2009	2010	2011
		pct. p.a.		
Effektiv nominel kreditorrente				
Statsobligationer:				
5-årige:	Ultimo året	3,07	2,04	0,62
	Årsgennemsnit	3,05	2,16	1,96
10-årige:	Ultimo året	3,62	2,98	1,58
	Årsgennemsnit	3,59	2,91	2,71
Realkreditobligationer:				
20-årige:	Ultimo året	4,62	4,39	3,19
	Årsgennemsnit	5,08	4,18	4,05
30-årige:	Ultimo året	5,19	4,53	3,94
	Årsgennemsnit	5,53	4,67	4,71

Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

Tabel 419 Pensionskasser

	Tværgående pensionskasser		Firmapensionskasser	
	2009	2010	2009	2010
Antal medlemmer	685 051	704 688	17 988	18 261
Erhvervsaktive medlemmer	572 742	586 760	6 441	6 409
Pensionerede medlemmer	90 420	96 071	8 177	8 510
Pensionerede ægtefæller	13 365	13 282	2 441	2 403
Børn, der oppebærer børnepension	8 524	8 575	929	939
	mio. kr.			
Løbende årlig pension i alt	8 314	8 323	4 176	4 159
Pension til medlemmer	7 126	7 055	3 235	3 266
Pension til ægtefæller	983	1 053	924	876
Pension til børn	205	215	17	17
Diverse indtægter				
Medlemsbidrag	17 805	18 877	850	971
Heraf ekstraordinære bidrag	-	-	380	798
Renteindtægter og udbytte	8 992	10 807	1 413	1 336
Diverse udgifter¹				
Pensioner	11 115	11 818	1 874	1 899
Udtrædelsesgodtgørelser	614	692	...	...
Aktiver i alt	435 996	439 697	45 328	50 789
Statsobligationer ¹	25 079	18 015	5 114	5 938
Andre obligationer ¹	1 333	1 141	11 493	15 955
Realkreditobligationer mv. ¹	85 895	80 223	14 270	14 522
Likvide beholdninger	7 863	1 910	925	1 436
Lån i fast ejendom	37	27	8	0
Lån mod anden sikkerhed	7 530	14 597	1 122	212
Andre aktiver	308 259	323 784	12 396	12 726
Præmiereserver	332 541	356 877	36 458	38 500

Anm.: Visse pensionskassers regnskabsår er ikke sammenfaldende med kalender-året.

¹ Bogført værdi.

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk49

Tabel 420 Danmarks Nationalbanks diskonto

Diskonto		Diskonto		Diskonto	
		pct.			
1995		17. marts	3,50	7. juni	4,00
8. marts	6,00	28. april	3,75	2008	
6. juli	5,75	9. juni	4,25	4. juli	4,25
3. august	5,50	1. september	4,50	8. oktober	4,50
25. august	5,00	6. oktober	4,75	7. november	4,00
9. november	4,75	2001		5. december	3,50
15. december	4,25	14. maj	4,50	2009	
1996		31. august	4,25	16. januar	2,75
25. januar	4,00	18. september	3,75	6. marts	2,00
7. marts	3,75	9. november	3,25	3. april	1,75
19. april	3,25	2002		11. maj	1,40
1997		6. december	2,75	8. juni	1,20
10. oktober	3,50	2003		14. august	1,10
1998		7. marts	2,50	28. august	1,00
6. maj	4,00	6. juni	2,00	2010	
29. maj	3,75	2005		15. januar	0,75
21. september	4,25	2. december	2,25	2011	
5. november	4,00	2006		7. april	1,00
4. december	3,50	3. marts	2,50	8. juli	1,25
1999		9. juni	2,75	4. november	1,00
4. februar	3,25	4. august	3,00	9. december	0,75
9. april	2,75	6. oktober	3,25		
5. november	3,00	8. december	3,50		
2000		2007			
4. februar	3,25	9. marts	3,75		

Kilde: Danmarks Nationalbank

www.statistikbanken.dk/disk
Tabel 421 Valutakurser

		Møntenhed	2009	2010	2011
			kr.		
	Britiske pund	GBP	836,26	869,02	859,05
	Bulgarske lev	BGN	380,73	380,78	380,95
	Estiske kroon	EEK	47,59	47,60	...
	Lettiske lats	LVL	1 055,30	1 050,80	1 055,01
	Litauiske litas	LTL	215,66	215,69	215,78
	Norske kroner	NOK	85,39	93,02	95,61
	Polske zloty	PLN	172,43	186,47	181,14
	Schweiziske franc	CHF	493,17	540,60	605,74
	Svenske kroner	SEK	70,18	78,15	82,52
	Tjekkiske koruna	CZK	28,21	29,47	30,30
	Ungarske forint	HUF	2,66	2,70	2,67
	EUR Euro	EUR	744,63	744,74	745,05
	Amerikanske dollar	USD	535,51	562,57	536,22
	Australske dollar	AUD	421,96	516,96	552,82
	Brasilianske real	BRL	270,02	319,87	320,51
	Canadiske dollar	CAD	469,81	546,08	541,84
	Hong Kong dollar	HKD	69,09	72,41	68,88
	Japanske yen	JPY	5,73	6,43	6,74
	Kinesiske yuan renminbi	CNV	78,39	83,12	83,00
	Singapore dollar	SGD	368,09	413,16	426,32
	Effektiv kronekurs, 1980 = 100		107,79	103,97	103,60

Anm.: Kursen er et årgennemsnit.

Kilde: Danmarks Nationalbank

Nye tal forventes offentliggjort februar 2013

www.statistikbanken.dk/dnvala

Tabel 422

Livsforsikringselskaber

	2009	2010
Antal selskaber	33	31
Resultatopgørelse	----- mio. kr. -----	
A: Forsikringsvirksomheden		
+Præmieindtægter for egen regning	85 125	92 027
+Overført investeringsafkast	73 378	95 416
Indtægt af forsikringsvirksomheden	158 502	187 443
-Forsikringsudgifter for egen regning	56 427	63 092
-Forøgelse af livsforsikringshensættelser	97 219	120 560
-Administrationsudgifter	4 490	4 196
-Ændring i bonusudjævningshensættelser	-1 200	-2 811
+Resultat af syge- og ulykkesforsikring	291	292
Resultat af forsikringsvirksomheden	1 857	2 698
B: Investeringsvirksomheden		
+Samlet investeringsresultat	85 076	109 968
-Skat på pensionsafkast	-11 698	14 552
-Overført investeringsafkast til livs- og pensionsordninger	74 666	96 624
-Overført investeringsafkast til syge- og ulykkesforsikringer	-4 982	-4 817
Investeringsresultat	3 694	3 609
C: Samlet virksomhed		
+Resultat af primær drift	5 551	6 307
+Øvrige ordinære indtægter, netto	241	983
+Ekstraordinære indtægter, netto	581	0
-Skatter	1 585	1 485
Årets nettoresultat	4 788	5 805
D: Forøgelse af egenkapital		
+Årets nettoresultat	4 788	5 805
-Udbytte mv.	78	326
Egenkapitalforøgelse, i alt	4 710	5 479
heraf henlagt til sikkerhedsfond	...	...
Balance		
Aktiver i alt	1 211 964	1 351 032
A: Investeringsaktiver		
Grunde og bygninger	5 596	3 687
Obligationer	665 386	515 863
Kapitalandele	198 301	403 638
Udlån	21 898	29 682
Øvrige	26 281	21 876
B: Øvrige aktiver	294 502	376 286
Passiver i alt	1 211 964	1 351 032
Egenkapital	59 699	58 349
Hensættelser	1 061 053	1 176 093
Øvrige passiver	91 212	116 590

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk50 og mpk51

Tabel 423	Skadesforsikringselskaber	
	2009	2010
Antal selskaber	100	97
Resultatopgørelse	----- mio. kr. -----	
A: Forsikringsvirksomheden		
+Præmieindtægter for egen regning	50 595	50 199
+Forsikringsteknisk rente for egen regning	615	385
Indtægt af forsikringsvirksomheden	51 210	50 584
-Erstatningsudgifter for egen regning	38 198	39 592
-Administrationsudgifter	8 871	9 140
-Andre forsikringsmæssige poster	721	600
Resultat af forsikringsvirksomheden	3 420	1 252
B: Investeringsvirksomheden		
+Resultat af investeringsvirksomheden	10 671	7 285
C: Samlet virksomhed		
Resultat af primær drift	14 091	8 537
+Øvrige ordinære indtægter, netto	-3 018	-1 238
+Ekstraordinære indtægter, netto	761	753
-Skatter	1 476	861
Årets nettoresultat	10 358	7 191
D: Forøgelse af egenkapitalen		
Årets nettoresultat	10 358	6 156
+Balanceposterings	3 914	2 811
+Kapitaltilførsler	55	16
Tilgang i alt	14 327	8 983
-Udbytte mv.	4 532	4 684
Egenkapitalforøgelse, i alt	9 795	4 299
Heraf henlagt til sikkerhedsfond	...	...
Balance		
Aktiver i alt	161 606	170 367
A: Investeringsaktiver		
Grunde og bygninger	5 478	5 206
Obligationer	82 909	93 448
Kapitalandele	45 808	45 216
Udlån	222	226
Øvrige	5 461	1 668
B: Øvrige aktiver	21 728	24 603
Passiver i alt	161 606	170 367
Egenkapital	66 907	62 780
Hensættelser	81 576	85 942
Øvrige passiver	13 123	21 645

Kilde: Finanstilsynet

Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk52 og mpk53

Tabel 424 Skadesforsikring fordelt efter branche

	Præmier		Erstatninger	
	2009	2010	2009	2010
	— mio. kr. —			
I alt	54 199	50 218	39 984	39 164
Erhvervsforsikring i alt	16 837	12 874	11 696	9 990
Arbejdsskadeforsikring	4 368	3 666	2 874	2 765
Bygningsforsikring	4 906	3 783	3 931	3 574
Løsøreforsikring mv.	3 335	2 537	2 325	1 684
Erhvervsansvarsforsikring	1 725	1 446	1 011	878
Sø- og transportforsikring	1 711	866	1 085	725
Luftfartsforsikring	5	1	3	2
Anden erhvervsforsikring	787	575	466	362
Privatforsikring i alt	11 895	12 153	10 679	10 596
Familieforsikring	3 966	3 988	3 726	3 537
Grundejerforsikring	5 099	5 225	4 442	4 725
Fritidshusforsikring	670	669	513	491
Ejerskifteforsikring	376	297	562	349
Anden privatforsikring	1 784	1 973	1 437	1 494
Personulykkesforsikring i alt	9 084	9 355	6 415	6 704
Sundhedsforsikring	891	973	718	668
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	7 786	7 957	5 479	5 765
Erhvervsudygtighedsforsikring	408	425	218	271
Motorkøretøjsforsikring i alt	14 997	14 735	10 297	11 078
Ansvar	6 117	5 995	4 168	4 847
Kasko	8 880	8 740	6 129	6 231
Kredit- og kautionsforsikring	227	142	41	61
Turistassistance- og retshjælpsforsikring	579	632	486	495
Direkte forretning i alt	53 620	49 890	39 614	38 924
Indirekte forretning i alt	579	328	370	240

Anm.: Præmier og erstatninger er angivet med reserveregulerede bruttobeløb. Indirekte forretning er den modtagne gen-forsikring, som det enkelte forsikringsselskab har overtaget fra andre forsikrings-selskaber.

Kilde: Finanstilsynet
Nye tal forventes offentliggjort oktober 2012

www.statistikbanken.dk/mpk54